

A GYŐRI NÉGYÉVFOLYAMU
FIU FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA
ÉRTESITŐJE

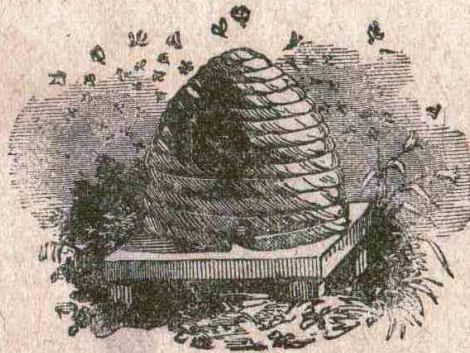
AZ 1918/19., 1919/20. ÉS 1920/21.

≡ ISKOLAI ÉVRŐL. ≡

≡ KÖZLI: ≡

MATAVOVSZKY BÉLA

≡ IGAZGATÓ. ≡

≡ GYŐR, 1921. ≡

GYŐRI HIRLAP NYOMDA 1222

Igazgatói jelentés az 1918—19. iskolai évről.

Az 1918/19. iskolai év úgy ígérkezett, mintha rendes mederben akarna lefolyni. A női felső kereskedelmi iskolával való közösségünk megszűnt és így épületünk megint kizárólag a fiú felső kereskedelmi iskola céljait szolgálta. A tanévet egészen normális módon és rendes időben kezdtük meg.

Dr. Török Pál, aki 1914. július 26-ika óta katonai szolgálatot teljesített, a karácsonyi szünet után megkezdte a tanítást.

A normálisan megindult munka azonban igen hamar más képet váltott, mert városunk polgármestere, a spanyol járvány miatt, először okt. 11-től 20-ig, majd okt. 20-tól nov. 5-ig, utóbb pedig nov. 16-ig az összes iskolákban elrendelte a tanítás szünetelését. A járvány tanítványaink közül is szedett áldozatot. 1918. okt. 14-én meghalt Kóka y Zoltán középső oszt., 1918. dec. 5-én pedig Kszelmann István középső oszt. tanuló. Mindkettő igen derék és jóra való növendéke volt intézetünknek. A járványszünettől egész karácsonyig akadálytalanul folyt a tanítás, de azután, a középső és felső osztályban dec. 21-től jan. 7-ig, az alsó osztályban pedig jan. 20-ig szénszünetet tartottunk. A szünetek miatt a félévi értesítőt febr. végén adtuk ki. Szünetelésre kényszerített a katonaság is, mert a husvétii szünidőben elfoglalta iskolánkat.

Dr. Schack Béla kir. főigazgató 1918. szept. 26-án és 27-én látogatta meg intézetünket.

A proletárdiktatura közismert borzalmairól és az iskolai életre való hatásáról e szűkre szabott keretek között nem szólnunk. Istennek hálát adunk mégis, hogy eljött végre az augusztus 1-je, amikor megint visszatérhettünk Istenünkhöz és Hazánkhoz és megkezdhattük a romok eltakarítását.

A proletárdiktatura kegyetlen büntetése volt a sorsnak, mert tetézte vele szenvedésünket akkor, mikor mindent elvesztettünk, mikor elementáris erővel lett urrá felettünk elhagyottságunk egész nagysága, egész tragikuma.

A proletárdiktatura tanulságai talán egyesítik a magyarságot istenfélelemben, házaszeretetben és azon erények ápolásában, melyeknek az ezer éves Magyarország történelmében anynyi dicső példáját találjuk.

Az iskola ügyeit intéző Gondnokság működése 1918. okt. 6-án tartott ülése után szünetelt, mert már az októberi események új elemeket akartak annak soraiba juttatni, különösen pedig a radikális párt buzgólkodott rajta, hogy exponensei által az iskola ügyeinek intézésére befolyt gyakorolhasson.

Az 1918/19. isk. év folyamán egyetlen isk. ünnepségünket március 15-én tartottuk meg. A népbiztosság rendelkezéseinek ellenére, egy-két esetben pedig azzal egybehangzóan ezen év folyamán is kaptak néhányan érettségi bizonyítványt. A VKM. 1422. sz. a. rendelete alapján állapítottuk meg érettségi bizonyítványi érdemjegyeit és adtuk ki a bizonyítványt március 10-én Farnady Gyulának és Stellingner Ferencnek. Szabályszerű érettségi vizsgálat alapján kaptak ápril 14-én bizonyítványt, miután az 1422. sz. a. miniszteri rendelettel szervezett előkészítő tanfolyamot elvégezték, Baranyai Rezső, Beke György, Giffinger Nándor, Gregosits Izidor, Henczler Ágost, Kenesei Béla, Kotai József, Kovács Géza és Nussbaum Miklós. Minden egyéb, az 1918/19. isk. év folyamán kiadott vég- és érettségi bizonyítvány érvénytelen.

A tanári kar. Igazgató: Matavovszky Béla tanította a vegytant és áruismeretet valamennyi osztályban, heti 10 órában. Tanárok: Erdély Ernő ó. a. tanár tanította a gyorsírást az alsó és a középső osztályban, heti 4 órában. Dr. Fejér József ó. a. tanár tanította a francia nyelvet a két alsó osztályban, heti 6 órában. Kallós Béla ó. a. tanár tanította karácsonyig a mennyiségtant a két alsó osztályban, heti 4 órában. Dr. Kaszás Jenő ó. a. tanár tanította a jogi ismereteket a két középső és a felső osztályban, heti 6 órában. Kárpáti Manó intézeti r. tanár, a középső A) oszt. főnöke, tanította a német nyelvet valamennyi osztályban, heti 17 órában. Kemény Ignác intézeti r. tanár, a középső B) osztály főnöke, tanította a

keresk. levelezést valamennyi, a könyvvitelt a középső és a felső, a szépírást a két alsó osztályban, heti 21 órában. Kicska Sándor intézeti r. tanár, az alsó A) osztály főnöke, tanította a keresk. számtant a középső és a felső, a természettant a két alsó, a mennyiségtant és politikai számtant minden osztályban, heti 22 órában. Koller Jenő ó. a. tanár, tanította a közgazdasági ismereteket a két középső és a felső osztályban, heti 6 órában. Dr. Török Pál int. r. tanár, 1919. évi január hó 7-én megkezdte a tanítást és tanította a történelmet a két alsó és a felső, a földrajzot a két középső és a felső osztályban, heti 12 órában. Dr. Travnik Jenő ó. a. tanár tanította karácsonyig a történelmet a felső osztályban, heti 2 órában. Turóczy János ó. a. tanár tanította a francia nyelvet a két középső és a felső osztályban, heti 9 órában. Vidonyi Zoltán intézeti r. tanár, a felső osztály főnöke, tanította a magyar nyelvet valamennyi és a történelmet a két középső osztályban, heti 19 órában. Vidor Salamon intézeti r. tanár, az alsó B) oszt. főnöke, tanította a kereskedelmi számtant a két alsó és a két középső osztályban, heti 14 órában. Iskolaorvos: Dr. Lugossy István törvényszéki orvos. Hitoktatók: Prikoszovich Endre hittanártól 1918. december 1-én Papp Kálmán veszi át a róm. kath. tanulók hitoktatását; tanított heti 3 órában. P'só Vince ág. hitv. ev. lelkész, tanította az ág. evang. hittant mind a három osztályban, heti 2 órában. Dr. Schwarz Mór főrabbi tanította az izr. hittant mind a három osztályban, heti 3 órában. Szekeres Mihály ref. lelkész tanította a ref. hittant mind a három osztályban, heti 2 órában. Intézeti szolgák: Pellek Mihály, Józsa István.

Gondnokság. Elnök: Farkas Mátyás, Győr szab. kir. város polgármestere. Előadó és jegyző: Matavovszky Béla, igazgató. Tagok: Kopcsányi Hlatky-Schlichter Lajos, Győr szab. kir. város országgyűlési képviselője. Meller Ignác, gyáros, kir. keresk. tanácsos. Jankovits Károly, kir. keresk. tanácsos, gőzmalomtulajdonos. Lenner Emil, c. főigazgató, a győri áll. főreáliskola igazgatója. Dr. Mayer Lajos, köz- és váltóügyvéd. Dr. bejczy Németh Károly, m. kir. udvari tanácsos, országgyűlési képviselő. Szendrői Mór, a győri Keresk. és Iparkamara titkára.

A tanulók névsora.

Alsó A) osztály.

Altrichter Jenő, Bartal Kálmán (kim.), Bálint Gyula, Bendes László, Bognár Zoltán, Buchwald László, Csidei József, Dorn Vilmos, Drach Árpád, Dringler Jenő, Feldmár Sándor (kim.), Feltér László, Gábiel Ödön, Gobaschits Mátyás, Györfi Imre (kim.), Haiczinger Miklós, Heimler Sándor, Hints István, Horváth Lajos, Kiss József, Klein Imre (kim.), Kohn Jenő (kim.), Könniger József, Langmár László (kim.), Lukonits Mihály (kim.), Meixner Béla, Milch Tivadar, Millner Miklós, Németh Endre (kim.), Németh József, Pártos Mátyás, Piatkewicz Ferenc, Purger Béla (kim.), Reisinger László, Schmidt László, Schnapper Dezső (kim.), Schwarcz Pál, Sido László, Spielmann Károly, Stehlik Ferenc, Szegő Ernő, Tajovsky Adolf, Takács Ferenc, Tóth Gyula, Tremmel Károly, Varga Mihály, Vermes József, Weiler József, Weiner Zoltán, Weisz József.

Alsó B) osztály.

Áldozó László, Braun Mór, Csokonai Ferenc, Domján József, Dömötör József, Draganits Endre, Dukász Imre, Eisele Gottfried, Erdős Géza, Fertetics János, Forrai Zoltán, Fuchs Lajos, Füredi Jenő, Grünwald József, Gyalócai Sándor, Halbritter Károly, Hegedüs József, Heksch László, Horváth András, Iglér Imre, Keller Gyula (kim.), Kleininger Gyula, Komlósi Károly, Kovács Ferenc, Kovács Kálmán, Lakatos Gyula, Masesz Arnold, Mauthner Géza, Meindl Ferenc, Pelczer Sándor, Pingiczer László, Pongrácz István, Reichenfeld Pál, Rosenfeld Dezső, Rosenfeld Lajos, Rózsa Pál, Salczer László, Schwarcz Artur, Skriba Lajos, Spitzer József, Stadler Jenő, Steiner László, Szobota István (kim.), Tauber Jenő, Tompa Károly, Tóth Pál (kim.), Tibold Ferenc, Tyority György, Ungár Benő, Weisz Arnold, Weltner Lajos.

Középső A) osztály.

Adler Sándor, Bencze János, Breuer István, Degovits János, Derzs Béla, Detrich József (kim.), Draganits József, Ehrenfeld Ármin, Friedrich Gyula, Fülöp László (kim.), Halbrohr Dezső, Holczer Ernő, Horváth Gyula, Horváth Mihály, Kalló József, Kertész Gyula, Kéri Endre, Klaszek Béla, Kopecseg Sándor,

Kszellmann István (meghalt), Lukács Jenő, Lunacsek Ferenc, Matzner Vilmos, Meindl Zoltán, Németh Jenő, Pászli József (kim.), Polgár László, Polgárdy Dezső, Ritter Pál, Rosenberger Miklós, Schwarz László, Sidó Ferenc, Singer Ferenc, Simon Kálmán, Szabó István, Szalontay Gyula, Szigethy Imre, Tibolt Endre, Vajda Imre, Vida József, Vlaszaty János, Weiner Márton, Weintraub Ármin, Winkler Mihály.

Középső B) osztály.

Baán Elemér, Bárány Lajos, Beke József, Békefy Károly, Biringer Imre, Borsody Jenő (kim.), Csukássy József, Deutsch Károly, Deutsch Sándor, Fodor Márton, Friedbauer Imre, Füssy József, Gaál Jenő, Gróf Pál, Hittner József, Hofferik István, Horváth Béla, Horváth István, Höltzel Ervin, Jádi Károly, Juszt Béla, Kelemen Benő, Kovács Nándor, Kókai Zoltán (meghalt), Krausz Károly, Kreibich Alfréd, Kutassy Lajos, Lóránd Mihály, Máthé Lajos, Neubauer Károly, Pál Nándor, Pávelcze Viktor, Pertl Ferenc, Pethő István, Pock Ferenc, Raab László, Rác Dezső, Réka János, Salmutter Pál, Schmikli Jenő, Schwartz Imre, Schwarcz Mihály, Szauer Andor, Szöllösi Antal, Tinka János, Tiringer Sándor, Vulcz Imre, Weisz Oszkár, Zechmeister Andor, Ziegelhoffer Gyula.

Felső osztály.

Babos Tibor, Bakos Jenő, Baros István, Brantl Jenő, Csaplár József, Czopf János, Danizi Gyula (kim.), Fábrián Ferenc, Fleischmann Ernő, Gidró Ede, Gulyás Jenő (kim.), Hartl Lajos, Hluchány Jenő (kim.), Iványi István, Kardos Béla, Krausz Ferenc, Krausz Kálmán, Kucsera Sándor, Markó János, Mauthner Lajos, Meller Vilmos, Mendelsohn Gyula, Mersich Armand, Németh Imre, Pertl László, Pécsi Kálmán (kim.), Rest Imre (kim.), Rosenberger Pál, Rosta Lajos, Rozenberger Ferenc, Sámson Antal, Sári Béla, Sári Gyula, Schmikli Gyula, Schmuck Lajos, Schwarz László (kim.), Schwarzkopf Frigyes, Singer Gábor (kim.), Somogyi Árpád (kim.), Stibinger Ernő, Szili Kálmán (kim.), Szöllösy Ernő (kim.), Teller Gyula (kim.), Török Sándor, Vidor Jenő, Világi József, Wertheimer Manó.

Magántanulók.

Alsó osztály.

Bloch Lajos, Buchwald Mór, Czilling József, Czintula János, Glasz Nándor, Greguss András, Hartl János, Horváth János, Ivanovics Géza, Jánossy Gyula, Keszey Kálmán, Kernya László, Kiss Mihály, Klein Béla, Ney Konrád, Miesz Frigyes, Schwarczkopf Károly, Szombathelyi Árpád, Weisz Miksa, Zászlós Pál, Weisz Miksa.

Középső osztály.

Balogh Lajos, Bertha János, Hirschler Miklós, Lantay István, Presznyák György, Takács Lajos, Termann Ferenc, Skultéty László, Spitzer Lajos, Szilágyi István, Vermes László.

Felső osztály.

Hensler Gusztáv, Kasper Imre, Koch Elemér, Nussbaum Miklós.

A tanulókra vonatkozó főbb statisztikai adatok: Létszám: 243. Évközben kimaradt: 28 (12%), meghalt 2 (1%), az év végén maradt: 213. Vallás szerint volt: r. k.: 109 (51%), ref.: 15 (7%), ág. hitv. ev.: 12 (6%), izr.: 76 (36%), gör. kel.: 1 (0,5%). Születési hely szerint: Győrvárosi: 93 (44%), Győr-megyei: 25 (11%), egyéb helyről való: 94 (44%), külföldi 1 (0,5%). Magyar anyanyelvű: 203 (96%), német: 9 (4%), horvát: 1 (0,5%), Csak magyarul tudott: 182 (85%), magyarul és németül: 24 (12%), a magyaron kívül még más nyelven beszélt: 7 (3%). A szülők foglalkozása szerint: értelmiségi: 32 (15%), termelő: 26 (12%), iparos: 62 (29%), kereskedő: 58 (27%), alkalmazott: 15 (7%), magánzó: 18 (8%), egyéb: 2 (1%).

Az 1919—20. iskolai év története.

Az 1919/20. iskolai év munkáját az intézet régi rendjének és az új erőre kapott nemzeti gondolatnak az ápolása, jogaiba való visszahelyezése irányította.

A Közokt. Miniszterium 160357. sz. 1919. aug. 14-én kelt rendelete négyévfolyamúvá bővíti az iskolát és elrendeli, hogy az első évfolyamba jelentkező tanulók felvételi vizsgálatot tartoznak tenni. Megsemmisíti a népbiztosságnak az osztályzatok eltörlésére vonatkozó rendeletét. A VKM. 16047/1919. sz. rendelete a végbizonyítványok megsemmisítéséről intézkedik és érettségi vizsgálatra utasítja a múlt évben a felső osztályt végzett tanulókat. Egyben arról is intézkedik, hogy azok, akik vörös katonákká lettek és vizsgálat nélkül jutottak érettségi vagy végbizonyítvány birtokába, ezek bizonyítványai is megsemmisítendőek.

A 103265/1919. B. III. Vallás- és Közokt. Min. rendelet utasítja a tanári testületeket, hogy tagjainak a proletárdiktatura alatt tanúsított magatartását, nemzeti és erkölcsi szempontból vizsgálja meg. A megindított igazoló eljárás megállapította, hogy a testület tagjainak viselkedése hazafiság és közerkölcs szempontjából kifogás alá nem esett és a kommunizmus előkészítésében vagy szolgálatában nem volt egyikük se részes.

Elrendelte a Vkm. azt is, hogy az 1919/20. iskolaévre a tanulók rendes beírása aug. hó 28., 29. és 30. napján tartassék meg, a rendes tanítás pedig szept. 1-én kezdődjék. Ennek a rendeletnek azonban nem felelhettünk meg, mert a szükséges tisztogatás és tatarozás munkálatai csak szept. hó 12-én fejez-

tettek be, úgy, hogy a rendes tanítást csak 13-án kezdhettük el. Ettől kezdve a tanítás rendszeresen folyt egész dec. hó 14-ig, amikor a fűtőanyag általános hiánya bennünket is 1920. jan. 10-ig való szüneteltetésre kényszerített.

Iskolánk munkásságát Simoncsics Alajos áll.-felső k. isk. igazgató nov. 11—15-ig történt hivatalos látogatása alkalmával figyelte meg.

A tanítás, a fegyelem és az egészségi állapot lényeges megjegyzésre nem szolgáltatott okot. A lelkek egyensulya lassankint helyreállott és az elmúlt év borzalmainak hatása alól felszabadulva, az ifjuság megértette, hogy az Istennek és a Hazának szolgálni minden magyar embernek legelső kötelessége. Ez a megértés lehetővé tette, hogy a fegyelem, melynek szálait a proletárdiktatura alatt sem ejtettük el, újra a régi formák között éledt fel. A kommunizmusra emlékeztető jelenségek semiben sem mutatkoztak. A tanítás eredményességét némileg befolyásolta az iskolakönyvek hiánya és az a sok nélkülözés, mely az egyes családokat a tüzelő- és a világító anyagok hiánya által sújtotta. A tanulók ruházkodása és táplálkozása sem volt megfelelő, de ennek dacára egészségi állapotuk teljesen kielégítőnek nevezhető. Tanítványaink közül ebben az évben is szedett egy áldozatot a könyörtelen halál, mert Spitzer József I. év. tanuló még karácsony előtt ágynak dőlt és hosszú betegség után 1920. jan. 16-án örök pihenőre tért.

Az 1910/20. iskolai évben többször volt módja az ifjuság hazafias lelkületének a megnyilatkozásra.

Igy okt. 4-én, midőn a nemzeti hadsereg bevonult városunkba, majd okt. 17-én, midőn Horthy Miklóst, mint a magyar hadsereg fővezérét üdvözlöttük.

Ünnepre szólított bennünket nov. 6-ika és március 15-ike.

A békekötés feletti fájdalomunk nyilatkozott meg jan. 21-én tartott ünnepségünkön és ennek adtunk kifejezést, mikor a Tevél. május 16-iki nagy gyűlésén résztvettünk, vagy a mikor jun. 4-én a Vashonvéd előtt néma tüntetésként elvonultunk.

Junius 27-én, az évrő ünnepséggel kapcsolatosan, a »Magyar Jövő« ifjúsági mozgalom fontosságát, céljait méltattuk. A testnevelés fontosságáról és az ifjuságunknak ebben elért eredményeiről számoltunk be az áll. főreáliskola ifjúságával együttesen és annak tornatermében 1919. nov. 23-án rendezett disztornán és a május hó 9-én, intézetünk udvarán megtartott

tornaünnepélyünkön. Az elért eredmények Szöts László tornatanár szakavatott buzgalmát dicsérik.

Az 1919. szept. 26-án tartott érettségi vizsgálaton megfelelt: Benyák Ferenc, Fábrián Hugó, Rosta Gyula, Jány Tibor, Lang Ferenc, Peiszner Lajos, Skerlanicz Pál, Szombath Kálmán. A vizsgálat elnöke: Schmidt József ny. felső keresk. isk. igazgató, mint a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter kiküldött biztosa és társelnöke Zulaovski Andor m. kir. iparokt. főigazg., mint a keresk. m. kir. miniszter biztosa volt.

Az 1920. évi érettségi vizsgálat szóbeli részét jul. hó 4., 5. és 6. napján tartottuk meg; a vizsgálat elnöke Dr. Császár Elemér m. kir. tud. egyetemi r. tanár volt, mint a vallás- és közokt. és a keresk.-ügyi m. kir. miniszterek által közösen kiküldött biztos. A vizsgálaton jelesen felelt meg: Mersich Armand. Jól feleltek meg: Csaplár József, Fleischmann Ernő, Hartl Lajos, Markó János, Mauthner Lajos, Rosta Lajos, Schwarzkopf Frigyes, Stibinger Ernő, Vidor Jenő. Megfeleltek: Babos Tibor, Bakos Jenő, Baros István, Czopf János, Glanz László, Hoffmann Hugó, Kasper Imre, Kenesei Móric, Krausz Kálmán, Kucsera Sándor, Meller Vilmos, Mendelsohn Gyula, Pertl László, Sámson Antal, Sári Béla, Sári Gyula, Schmikli Gyula, Török Sándor, Világi József.

A Gondnokság ebben az évben régi tagjaival megint felveszi megszokott működésének a fonalát, hogy a maga részéről is hozzájáruljon a konszolidáció munkájához. A tanév elején elintézi a tandijmentesség kérdését és felment 21 tanulót az egész, 14-et pedig a tandij felének megfizetése alól.

A f. iskolai évben igen súlyos csapás érte a Gondnokságot és a gondozása alá tartozó iskolákat, mert kezdettől fogva való érdemes és nagytekintélyű tagja, Kopcsányi Hlatky-Schlichter Lajos hosszú szenvedés után, 1920. évi febr. hó 5-én meghalt. Nemes egyénisége, jóságos szive emléket biztosít neki kortársai lelkében, míg a köznek tett szolgálataival Győr történetében róttá be nevét. Kortársai hálás elismerése lépten-nyomon megnyilatkozott; ez emelte őt a győri Keresk. és Iparkamara elnöki székébe, ez küldte őt, mint Győr sz. kir. város képviselőjét, a nemzet törvényhozó testületébe. Iskolánk érdekeit min-

dig szeretettel karolta fel és kifejezésre juttatta ezt úgy az iskola alapítása körül nyilvánított buzgóságával, mint ügyeinek mindenkor lelkes és szeretetteljes támogatásával.

A Keresk. és Iparkamara elnöki székében és iskolánk Gondnokságában viselt tisztét közéletünk egyik igen értékes munkására: Halbritter Károlyra ruházta a közbizalom lelkes megnyilatkozása.

A tanári kar: Igazgató: M a t a v o v s z k y Béla, tanította az áruismeretet valamennyi osztályban, heti 10 órában. K á r p á t i Manó r. tanár, a III. évf. főnöke, tanította a német nyelvet a II. és III. évf. és a m. k. levelezést az I. A) évf. heti 16 órában. K e m é n y Ignác r. tanár, a segítő egyesület vezetője, a III. A) évf. főnöke, tanította a könyvvitelt, a m. keresk. levelezést a II. és III., a szépirást az I. és a gyak. irodát a IV. évf. heti 20 órában. K i c s k a Sándor r. tanár I. B) évf. főnöke, a tanári testület jegyzője, tanította a mennyiségtant a II. A) és III. és IV. évf. a k. számtant, az I. B), a természettant az I. és II. évf. heti 19 órában. T ö r ö k Pál dr. r. tanár, II. A) évfolyam főnöke, tanította a történelmet és a földrajzot a II., III. és IV. évf. heti 20 órában. V i d o n y i Zoltán r. tanár, a IV. évf. főnöke, tanította a magyar nyelvet valamennyi osztályban, heti 21 órában. V i d o r Salamon r. tanár, a II. A) évf. főnöke, tanította a k. számtant a II., III. és IV. évf. heti 15 órában. F á y András h. tanár, az I. A) évfolyam főnöke, tanította a mennyiségtant az I. és II. B), a k. számtant az I. A), a könyvvitelt az I., II. és a keresk. levelezést a II. B) évf. heti 21 órában. B á s z e l Ernő dr. óraadó tanár tanította a német nyelvtant a II. osztályban, heti 4 órában. E r d é l y Ernő óraadó tanár, tanította a gyorsírást a II. évfolyamban heti 4 órában. K a s z á s Jenő dr. óraadó tanár tanította a jogi ismereteket, heti 6 órában. K o l l e r Jenő óraadó tanár tanította a közg. ismereteket, heti 6 órában. K o v á c s Ignác ó. a. tanár tanította a gyorsírást az I. évf. heti 6 órában. K o v á c s Lajos dr. ó. a. tanár tanította a francia nyelvet az I. és II. évf. heti 8 órában. R o t t e n s t e i n e r Richárd ó. a. tanár tanította a német nyelvet a IV. évf. heti 3 órában. S z a u e r Alfréd tanította a francia nyelvet a IV. évf. heti 4 órában. S z ö t s László ó. a. tanár tanította a testgyakorlást valamennyi osztályban, heti 8 órában. T u r ó c z i János ó. a. tanár tanította a francia ny. a III. évf. heti 8 órában.

Hitoktatók: P a p p Kálmán tanította 1920. ápr. 1-ig a r. k. hit-
tant, attól kezdve pedig S z a b a d y Béla tanított heti 4 órában.
K á l l a i Ignác izr. hitoktató tanított heti 3 órában. P ' s ó Vince
ág. h. ev. lelkész tanított heti 3 órában. T a p s o n y i Sándor ref.
lelkész tanított heti 2 órában. Iskolaorvos: K ö n i n g e r Mik-
lós dr. Szolgák: P e l l e k Mihály és J ó z s a István.

A tanulók névsora.

I. A) évfolyam.

Ándorka László, Baross József, Beck László (kim.), Czágás
József, Czap István, Deme József, Fuchs Árpád, Guzmits Gusztáv,
Günsberger István, György István (kim.), Hornyán Béla
(kim.), Kozma Géza (kim.), König Ferenc, Martinkovits Mátyás,
Moravcsek János, Mórocz Zoltán, Réger Jenő, Steiner
Ödön, Szakács József, Szántó Endre, Szegő László, Szigeti Jó-
zsef, Szüts Péter, Varga Imre, Vizváry Sándor, Vlaszaty Béla,
Weissbrot József, Zseli János, Zsédely János.

I. B) évfolyam

Albrecht László, Atyafi Ferenc, Bálint Károly (kim.), Belde-
grün László (kim.), Bendes István (kim.), Biró Géza, Bogáthy
László, Csukly László, Döbrössy László, Ekker János (kim.),
Fleischmann Ferenc, Friedmann Vilmos, Guszter Ferenc, Hor-
váth László (kim.), Horváth József (kim.), Káldy Aladár, Kintli
Pál, Kovács Ferenc, Kovács József (kim.), Köppel József, Köve-
cses Béla, Krausz Jenő, Lang Ferenc, László Elek, Lövinger
Zsigmond (kim.), Olbei Lajos, Patai Károly, Popper Ferenc,
Robitsek Antal, Skerlanitz János, Spitzer József (meghalt), Szili
István, Tompa Károly, Winternitz.

II. A) évfolyam.

Altrichter Jenő, Bartal Kálmán, Bendes László, Bognár
Zoltán, Csidei József, Dávidházy Tibor, Drach Árpád, Dringler
Jenő, Eisele Gottfried, Feltér László, Gábrriel Ödön, Györfi Imre,
Heimler Sándor, Hints István, Horváth Imre, Horváth Lajos,
Köninger József, Milch Tivadar, Millner Miklós, Németh József,
Pártos Mátyás, Pávelcze Viktor, Piatkievicz Ferenc, Pock Fe-
renc, Polgár László, Purger Béla, Sidó László, Stehlik Ferenc,

Szegő Ernő, Tajovszky Adolf, Takács Ferenc, Tóth Gyula, Tremmel Károly, Varga Mihály (kim.), Vermes József, Weiner Zoltán, Weisz József, Weisz Mihály.

II. B) évfolyam.

Áldozó László, Braun Mór, Csokonai Ferenc, Derzs Béla (ism.), Domján József, Dömötör József, Draganits Endre, Dukász Imre, Erdős Géza, Fertetics János, Forrai Zoltán, Fuchs Lajos, Füredi Jenő, Grünwald József, Gyalokai Sándor, Halbritter Károly, Hegedüs József, Heksch László, Horváth András (kimaradt), Kleininger Gyula, Komlósi Károly, Kovács Ferenc, Kovács Kálmán, Lakatos Gyula, Masesz Arnold, Mauthner Géza, Meindl Ferenc, Pelczer Sándor, Pingiczer László, Reichenfeld Pál, Rosenfeld Dezső, Rosenfeld Lajos, Rózsa Pál, Salczer László, Skriba Lajos, Tibold Ferenc, Ungár Benő, Weisz Arnold, Weltner Lajos.

III. A) évfolyam.

Adler Sándor, Bencze János, Breuer István, Degovits János, Detrich József, Draganits Géza, Ehrenfeld Armin, Ekker Pál, Friedrich Gyula, Halbrohr Dezső, Holczer Ernő, Horváth Gyula, Horváth Mihály, Kalló József, Kéry Endre, Klaszek Béla, Kopeceg Sándor, Lukács Jenő, Meindl Zoltán, Németh Jenő, Pertl Ferenc, Polgárdy Dezső, Rácz Dezső, Ritter Pál, Rosenberg Miklós, Szabó István (kim.), Schwartz Imre, Sidó Ferenc (kim.), Simon Kálmán, Singer Béla, Singer Ferenc, Szalontay Gyula, Szigethy Imre, Tibold Endre, Vajda Imre, Vida József, Weintraub Armin.

III. B) évfolyam.

Bárány Lajos, Beke József, Deutsch Sándor, Fodor Márton, Friedbauer Imre, Füssy József, Gaál Jenő, Gróf Pál, Hittner József, Hofferik István, Horváth Béla, Horváth István, Hözl Ervin, Jádi Károly, Kelemen Benő, Kovács Nándor, Krausz Károly, Kreibich Alfréd, Kutasy Lajos, Marosi József, Máthé Lajos, Neubauer Károly, Pap László, Pál Nándor, Pető István, Raab László, Salmutter Pál, Szöllösi Antal, Tinka János, Vogel Nándor, Vulcz Imre, Weisz Oszkár, Zechmeister Andor, Zieghoffer Gyula.

IV. évfolyam.

Babos Tibor, Bakos Jenő Béla, Baros István, Brantl Jenő, Bauer László (kim.), Csaplár József, Czopf János, Fleischmann Ernő, Glanz László, Hartl Lajos, Hoffmann Hugó, Iványi István, Kardos Béla, Krausz Ferenc, Krausz Kálmán, Kucséra Sándor, Markó János, Mauthner Lajos, Meller Vilmos, Mendelsohn Gyula, Mersich Armand, Németh Imre, Pertl László Ferenc, Rosta Lajos, Rozenberger Ferenc, Sámson Antal, Sári Béla, Sári Gyula, Schmikli Gyula, Schwarczkopf Frigyes, Singer Gábor, Szili Kálmán (kim.), Szollár János, Török Sándor, Világhi József, Kenesei M. Béla.

Magántanulók.**I. évfolyam.**

Karlsberger János, Knapp György, Malecz Ferenc, Tangl Endre, Tyority György, Vönöczky Antal.

II. évfolyam.

Fülöp László, Kiss Marcell, Kovács István, Lóránd Mihály, Spitzer Lajos, Vlaszaty János.

III. évfolyam.

Békefy Károly, Borsody Jenő, Kertész Gyula, Matzner Vilmos, Takács Lajos, Termann Ferenc, Vermes László.

IV. évfolyam.

Fábián Ferenc, Gulyás Jenő, Hluchány Jenő, Kasper Imre, Modrovich Ernő, Pécsi Kálmán, Schmuck Lajos, Stibinger Ernő, Somogyi Árpád, Vidor Jenő.

A tanulókra vonatkozó főbb statisztikai adatok: Létszám: 248. Évközben kimaradt: 18 (7⁰/₀), meghalt: 1 (0⁴/₀), az év végén maradt: 229. Ezek közül vallás szerint volt: róm. kath.: 125 (37⁰/₀), ref.: 16 (7⁰/₀), ág. h. ev.: 14 (6⁰/₀), izr.: 74 (30⁰/₀). Születési hely szerint: Győrvárosi: 98 (42⁰/₀), Győrmegyei: 24 (11⁰/₀), egyéb helyről való: 106 (46⁰/₀), külföldi: 1

(0·5⁰/₀). Anyanyelv szerint: magyar: 218 (95⁰/₀), német 10 (4⁰/₀), horvát 1 (0·5⁰/₀). Csak magyarul tudott: 193 (84⁰/₀). magyarul és németül: 27 (12⁰/₀), a magyaron kívül egyéb nyelven beszélt: 9 (4⁰/₀). A szülők foglalkozása: értelmiségi: 15 (7⁰/₀), termelő: 28 (12⁰/₀), iparos: 82 (36⁰/₀), kereskedő: 62 (27⁰/₀), alkalmazott: 15 (7⁰/₀), magánzó: 17 (8⁰/₀), egyéb: 10 (4⁰/₀).

Igazgatói jelentés az 1920—21. iskolai évről.

A folyó iskolai év munkássága már közel járt a békebeli állapotokhoz, de azért rendes menetének még az idén is sok kerékkötője akadt. Ilyenekül jelentkeztek a fűtőanyag hiánya, a világítás körül fellépő mizériák, a papiros és a könyvek nagy drágasága, de legfőképp az, hogy nem voltak megfelelő iskolai könyvek.

Az elmúlt iskolai évben a tanítást a Vkm. 72000. VI. B) sz. rendeletével kiadott Utasítás irányította. Ennek hatása alatt kifejeződött már az iskola kettős tagozódása is és megvalósulást kívántak a Vkm. 160500/1919. 13. XII. sz. rendeletével négy évfolyamúvá fejlesztett iskola életét irányító elvek.

A vallásoktatást is mélyítette a Vkm. 70763/1921. VI. B. sz. a. rendelete, mely e tárgy óráit kettőre emelte. Hisszük, hogy hatása a rendelet intencióinak megfelelően jelentkezni fog.

Iskolánk is igyekezett minden tekintetben nyomon követni az Utasítás rendelkezéseit. A munkadélutánokon az I. évfolyamban szépírással, a többiekben a rajzolással foglalkoztattuk tanítványainkat.

Munkásságunk megfigyelésére Schack Béla dr. m. kir. udv. tanácsos, kir. főigazgató, 1921. jan. 26-án látogatta meg intézetünket.

Az iskolai évet 1920. szept. 1-én kezdtük meg és a tanítás akadály nélkül folyt 1921. június hó 25-ig. A fűtőanyag hiánya miatt nekünk is meg kellett hosszabbítani a karácsonyi szünetet, de ez csak abból állott, hogy 4 nappal előbb kezdtük és 11 napot hozzátoldottunk.

A tanítás szempontjából lényeges észrevételre nincs ok és

eredményére némi világosságot vetnek a következő számok: jelesen tanult: 3, jó eredménnyel: 44, elégséges eredménnyel: 107 tanuló. Egy tárgyból bukott: 17, két tárgyból: 33, három és több tárgyból: 12. Az I. évfolyamban a második félévre nem lehetett felvenni 4 tanulót, a III-ik évfolyamba illetőleg a közgazdasági tagozatba nem léphetnek fel 7-en.

Az 1920. szept. 13-án tartott szóbeli érettségi vizsgálaton jól felelt meg: Modrovich Ernő. Megfeleltek: Brantl Jenő, Hluchány Jenő, Irányi Géza (különb. érettségi), Iványi István, Kardos Béla, Krausz Ferenc, Németh Imre, Rosenberger Ferenc, Schmuck Lajos, Singer Gábor és Szollár János.

A júniusi érettségi vizsgálaton, melyen Császár Elemér dr. tud. egyet. ny. r. tanár, mint a vall. és közokt. és a kereskedelemügyi m. kir. miniszterek közösen kiküldött biztosa elnökölt, jelesen felelt meg: Marosi József és Papp László (4%). Jól feleltek meg: Adler Sándor, Beke József, Detrich József, Deutsch Sándor, Fodor Márton, Hofferik István, Jádi Károly, Klaszek Béla, Krausz Károly, Kutasy Lajos, Lukács Jenő, Rácz Dezső, Schwarcz Imre, Szalontay Gyula, Termann Ferenc, Vida József, Vulcz Imre, Zechmeiszter Andor (36%). Megfeleltek: Bárány Lajos, Breuer István, Deutsch Károly, Fodor János, Friedbauer Imre, Füßsy József, Halbrohr Dezső, Holczner Ernő, Horváth Béla, Horváth Gyula, Kéri Endre, Kopecseg Sándor, Meindl Zoltán, Németh Jenő, Neubauer Károly, Pertl Ferenc, Pécsi Kálmán, Raab László, Salmutter Pál, Somogyi Árpád, Szigethy Imre, Tibold Endre, Weintraub Armin, Ziegelhofer Gyula (48%). Egy jelölt 1 tárgyból, öt pedig 2 tárgyból szeptemberben javít.

Az érettségi vizsgálat írásbeli része június hó 2., 3., 4., 6., 7. napjain, szóbeli része pedig június hó 18., 20., 21. napjain tartatott meg.

Az iskolai fegyelem ellen nagyobb panaszunk nem volt, de annál több a házi fegyelem ellen, mert az a lázas mulatnivágyás, mely az egész társadalomban egészségtelen tünetként jelentkezett, a tanuló ifjúság fegyelmezettsége és kötelességtudása körül is éreztette hatását.

A tanulók egészsége, dacára nyomoruságos állapotainknak, teljesen kielégítő volt. Nem fordult elő számottevően se súlyos, se ragályos betegség. Egy súlyos és végzetes légfolyású vörhenyesetről említést kell tennünk, mert elragadta közülünk egy jóra való, eleven eszű tanítványunkat: Varga Ferencet. Május 8-án

helyeztük, mindnyájunk nagy szomorúságára, örök nyugvó helyére.

A rendes tárgyak mellett az idén megint megkezdtük — Önképzőkör keretei között — az ének- és zenetanítást. Brantl Ernő ének- és zenetanár vezetése mellett ifjuságunk igen dicséretreméltó eredményekről tett több ízben is tanúságot.

Dicsérettel kell megemlékeznünk az Önképzőkör működéséről is, csak sajnálatos, hogy az ifjuság nagy délutáni elfoglaltsága mellett, ez a munkásság nem lehetett olyan intenzív, amint azt szeretttük volna. Az Önképzőkör tanárelnöke Vidonyi Zoltán r. tanár, ifjusági elnöke pedig Papp László IV. évf. tanuló volt.

Iskolai ünnepeinket is leginkább az Önképzőkör rendezte és ezek közül különösen is ki kell emelnünk a december hó 11-én a vármegyeháza nagytermében tartott diszközgyűlést. Siker és érték dolgában nem maradt el az előbbtől semmiben sem a március 15-ikén tartott ünnepség, sem a június hó 27-én a városháza közgyűlési termében a »Magyar Jövő« ifj. mozgalom propagálására tartott ünnepségünk.

A testgyakorlás terén elért eredményeket mutatta be intézetünk június hó 4-én tartott tornaünnepélyén, melynek sikerét Zoltán Géza tornatanár fáradságot nem kimélő buzgalma biztosította. Részt vett ifjuságunk egy része a sportszerű céllövészetben és a jun. 18-án tartott lövészversenyen. Az ifjuság kiképzését Halmi Antal főhadnagy vezette, az ügy nagy szeretetével, amit őszinte hálával ismerünk el és köszönünk meg.

A tanári testület névsorát l. a 20. lapon. Megemlítjük mégis, hogy a f. iskolai évben elhagyta iskolánkat két régi érdemes óraadó tanár: Erdélyi Ernő és Koller Jenő, akiket egyéb elfoglaltságuk szőlított el abból a munkakörből, melyet sok szeretettel és szakértelemmel láttak el. Szabady Béla r. k. hitoktató 1920. március 1-én megvált intézetünkötől és helyét Prikoszovich Endre foglalta el, akit mint régi munkatársunkat igaz szeretettel üdvözlöttünk hozzánk való visszatérése alkalmából.

A Gondnokság, melynek tagjai nem változtak, a szokott munkakörben foglalkozott az iskola ügyeinek intézésével. Egész tandíjmentességet adott 19, fél tandíjmentességet 16 tanulóknak.

Itt említjük meg, hogy az ág. h. ev. felekezeti kezelése

alatt álló alapokból ösztöndíjat nyertek Horváth Mihály és Rácz Dezső IV. évf. tanulók.

Hálás köszönettel említjük meg, hogy iskolánk püspöki biztosa: Horváth Viktor prépost-kanonok 500 K. jutalmat adott egy, a vallásoktatás terén kitűnt tanulónak; ezt a jutalmat Kopecség Sándor IV. évf. tanuló nyerte el.

A Segítő egyesület Kemény Ignác int. r. tanár vezetése mellett működött a rendelkezésére álló szerényebb anyagi eszközök az idén csak a szegény tanulónak iskolai könyvekkel való ellátását tették lehetővé.

A tanári kar tagjai az idén is áldoztak munkásságukkal a köznek, így Matavovszky Béla igazgató tagja volt az Orsz. Ipari és K. Okt. Tanácsnak, Győr sz. kir. város törvényh. bizottságának, elnöke a Felvidéki Liga győri körének, a gyárvárosi elemi iskola gondnokságának, alelnöke a Keresk. Szakiskolai Tanárok Orsz. Egyesületének, a Nemzeti Liga győri osztályának, levelező tagja a győri Keresk. és Iparkamarának, tagja a győri kath. isk. autonómia képviselőtestületének és egyházi tanácsának stb.

Vidonyi Zoltán a városi alkalmazottak jóléti bizottságának volt előadója, a Felvidéki Körnek háznagya, a Kárpát-egyesület győri osztályának ellenőre, az ág. h. ev. egyházk. presbiter és isk. bizotts. tagja.

A tanári kar többi tagjai is érvényesítették erőiket társadalmi téren, így Török Pál dr. több ízben népszerű tudományos előadást tartott, Kicska Sándor pedig városunk sportéletében foglalatoskodott.

A tanári kar: Igazgató: Matavovszky Béla, tanította az áruismeretet valamennyi osztályban, heti 12 órában. Tanárok: Dr. Bászel Ernő ó. a. tanár tanította a német nyelvet a II. évf. heti 4 órában. Bencsik Gergely ó. a. tanár tanította a német nyelvet az I. évf. heti 4 órában. Brantl Ernő r. k. elemi isk. tan. tanította az ének- és a zenét, heti 4 órában. Fata Ferenc ó. a. tanár tanította a rajzot a II., III. B) és a IV. B) évf. heti 6 órában. Fáy András h. tanár, az I. évf. főnöke, tanította a könyvvitelt az I., II. és III. évf. a mennyiségtant, k. számtant és a k. levelezést az I. évf. heti 18 órában. Dr. Kaszás Jenő ó. a. tanár tanította a jogismereteket a III. és I. évf. heti 6 órában. Kárpáti Manó r. tanár, III. A) évf. főnöke, ta-

nitotta a német nyelvet a II., III. és IV. évf. heti 16 órában. Kemény Ignác rendes tanár, a Segítő egyesület vezetője, tanította a keresk. levelezést a II. és III. évf., a szépírást az I. évf. és vezette a gyak. irodát a IV. évf., heti 16 órában. Dr. Kovács Ignác ó. a. tanár tanította a gyorsírást az I. és II. évf. heti 5 órában. Dr. Kovács Lajos ó. a. tanár, tanította a francia nyelvet a III. évf., heti 8 órában. Kicska Sándor r. tanár, a II. évf. főnöke, a tanári tanács jegyzője, tanította a német nyelvet az I. évf., a mennyiségtant és polit. számtant a III. és IV. évf., a természettant az I., II. évf. és a földrajzot a II. évf., heti 18 órában. Nagy Pál ó. a. tanár, tanította karácsonyig a rajzot a II., III. és IV. évf. heti 6 órában. Nagy Győző ó. a. tanár, tanította a rajzot a III. A) és IV. A) évf. heti 4 órában. Dr. Török Pál r. tanár, a IV. A) évf. főnöke, könyvtáros, tanította a földrajzot az I., III. és IV. évf., a történelmet az I., III. és IV. évf. heti 18 órában. Turóczi János ó. a. tanár tanította a francia nyelvet a IV. évf. heti 8 órában. Valló István dr. ó. a. tanár tanította a közgazdasági ismereteket a III. és IV. évf. heti 6 órában. Vidonyi Zoltán a IV. B) évf. főnöke, az Önképzőkör vezetője, tanította a magyar nyelvet valamennyi és a történelmet az I. és II. évf. heti 22 órában. Vidor Salamon r. tanár, a III. B) oszt. főnöke, tanította a k. számtant a II., III. és IV. évf., a mennyiségtant és polit. számtant a II. évf. heti 15 órában. Zoltán Géza ó. a. tanár tanította a testgyakorlást valamennyi osztályban, heti 12 órában.

Iskolaorvos: Dr. Köninger Miklós tanította az egészségtant valamennyi osztályban.

Hitoktatók: Kállai Ignác izr., P'só Vince ág. h. ev., Prikoszovich Endre r. k., Tapsonyi Sándor ref.

Iskolaszolgák: Pellek Mihály és Józsa István.

A tanulók névsora.

I. évfolyam.

Bakos Ferenc, Benes Béla, Blázovics Ferenc (kim.), Braunstein Imre, Bubela Pál, Domonkos László, Dömötör Ádám, Erdődi Kornél, Galambos Dénes, Gold Albert, Hajdu Mátyás, Horváth László, Horváth Pál, Jerfy Antal, Jerfy László, Karsa József (kim.), Kertész István, Kovács Gyula, Kovács Jenő, Ko-

vács Miklós, Lang László, Lipovics Pál, Löwy József, Maitinszky Kálmán, Molnár András (kim.), Mórocz Zoltán, Nagy János, Ortner László, Papp Sándor, Perepatics István, Schwarcz Béla, Schwarcz István, Stirbl Ferenc, Stróbl Zoltán, Szabó József, Szabó Lajos, Teke Gábor, Thaler Gyula, Tóth István, Varga Bálint, Varga Ferenc (megh.), Varga József (kim.), Winter László, Zeiner Győző, Zsidek János.

II. évfolyam.

Albrecht László, Andorka László, Atyafi Ferenc (kim.), Baross József, Bogáthy László, Csukly László, Czap István, Czágás József, Deme József, Fleischmann Ferenc, Friedmann Vilmos, Guszter Ferenc, Guzmits Gusztáv, Günsberger István, Hints István, Horváth Lajos, Kintli Pál, Köppel József, Kövecses Béla, Lang Ferenc, László Elek, Martinkovics Mátyás, Moravcsék János, Ölbei Lajos, Patai Károly, Popper Ferenc, Réger Jenő, Steiner Ödön, Szakács József, Szegő László, Szigeti József, Szili István, Szücs Péter, Tompa Károly, Tyority György, Varga Imre, Vizváry Sándor, Vlaszaty Béla, Weissbrót József, Winternitz Lajos, Zsédely János.

III. a) évfolyam.

Altrichter Jenő, Bartal Kálmán, Bendes László, Bognár Zoltán, Csidei József, Dávidházy Tibor, Degovics János, Draganics Géza, Dringler Jenő, Eisele Gottfried, Feltér László, Gabriel Ödön, Györfy Imre, Heimler Sándor, Horváth Imre, Horváth Lajos, Kozma Lajos, Köninger József, Milch Tivadar, Millner Miklós, Németh József, Pártos Mátyás, Pávelcze Viktor, Piatkievicz Ferenc, Pingiczer László, Pock Ferenc, Polgár László, Purger Béla, Szabó István, Szegő Ernő, Tajovszky Adolf, Takács Ferenc, Tóth Gyula, Tremme Károly, Vermes József, Weiner Zoltán, Weisz József, Weisz Mihály.

III. b) évfolyam.

Áldozó László, Braun Mór, Csokonai Ferenc, Ders Béla, Domján József, Dömötör József, Draganits Endre, Dukász Imre, Erdős Géza, Fertetics János, Forrai Zoltán, Fuchs Lajos, Füredi Jenő, Grünwald József, Gyalokai Sándor, Halbritter Károly, Hegedüs József, Heksch László, Kleininger Gyula, Komlósi Károly, Kovács Ferenc, Kovács Kálmán, Lakatos Gyula,

Lóránt Mihály, Masesz Arnold, Mauthner Géza, Meindl Ferenc, Pelczer Sándor, Puschmann Oszkár (kim.), Reichenfeld Pál, Rosenfeld Dezső, Rosenfeld Lajos, Rózsa Pál, Salczer László, Skriba Lajos, Szöllösi Antal, Tibold Ferenc, Ungár Benő, Weisz Arnold, Weltner Lajos.

IV. a) évfolyam.

Adler Sándor, Breuer István, Detrich József, Ekker Pál, Fodor János, Friedrich Gyula, Halbrohr Dezső, Holczer Ernő, Horváth Béla, Horváth Gyula, Horváth Mihály, Hölzl Ervin, Kéri Endre, Klaszek Béla, Kopecseg Sándor, Lukács Jenő, Meindl Zoltán, Németh Jenő, Pál Nándor, Pertl Ferenc, Rác Dezső, Schwartz Imre, Simon Kálmán, Singer Béla, Singer Ferenc, Szalontay Gyula, Szigethy Imre, Tibold Endre, Vajda Imre, Weintraub Ármin, Vida József.

IV. b) évfolyam.

Bárány Lajos, Beke József, Deutsch Károly, Deutsch Sándor, Erdélyi Sándor, Fodor Márton, Friedbauer Imre, Füssy József, Gaál Jenő, Hittner József, Hofferik István, Horváth István, Jádi Károly, Kelemen Benő, Kovács Nándor, Krausz Károly, Kreibich Alfréd, Kutasy Lajos, Marosi József, Máthé Lajos, Neubauer Károly, Pap László, Pető István, Raab László, Salmutter Pál, Tinka János, Vogel Nándor, Vulcz Imre, Zechmeister Andor, Ziegelhoffer Gyula.

Magántanulók.

I. évfolyam.

Blaschek Aladár, Dorn Samu, György István, Hartl János, Helbig Viktor, Hornyán Arisztid, Knöbl Béla, Rákóczi István (meghalt), Szabó István, Szabó Mihály, Wagner Ödön.

II. évfolyam.

Bálint Gyula, Csukássy István, Horváth András, Kovács Ferenc, Wagner Ödön.

III. évfolyam.

Balog Lajos, Békefy Károly, Kiss Mihály, Sidó Ferenc, Stehlik Ferenc, Steiner Jakab, Szombathelyi Árpád, Weisz Endre, Weisz Kálmán.

IV. évfolyam.

Hornyán József, Kalló József (meghalt), Matzner Vilmos,
Takács Lajos, Termann Ferenc.

A tanulókra vonatkozó legfontosabb statisztikai adatok:

Létszám: 226. Évközben kimaradt: 9 (4%), meghalt: 1 (0.4%), az év végén maradt: 216. Ezek közül vallás szerint volt: r. k.: 126 (58%), ref.: 16 (7%), ág. h. ev.: 10 (5%), izraelita: 62 (28%), gör. kel.: 2 (1%). Születési hely szerint: Győrvárosi: 84 (38%), Győrmegyei: 27 (10%), egyéb helyről való: 115 (52 százalék). Anyanyelv szerint: magyar: 208 (96%), német: 7 (%), horvát: 1 (0.4%). Csak magyarul tudott: 177 (81%), magyarul és németül: 31 (14%), egyéb nyelven is beszélt: 8 (4%). A szülők foglalkozása szerint: értelmiségi: 25 (12%), termelő: 21 (10%), iparos: 59 (26%), kereskedő: 34 (15%), alkalmazott: 45 (21%), magánzó: 16 (7%), egyéb: 16 (7%).

A négyévf. fiu felső keresk. iskolára vonatkozó legfontosabb tudnivalók.

Győr sz. kir. város négy évf. fiu felső keresk. iskolája azt a célt követi, hogy megadja tanítványainak a valamennyi életpályán egyaránt szükséges általános műveltség mellett a közgazdasági pályákra szükséges kereskedelmi szakképzettséget.

A négy évf. felső kereskedelmi iskola két tagozatra oszlik. Az alsó tagozatra, mely az I. és II. évfolyamot és a felsőre, mely a III. és IV. évfolyamot foglalja magában. Az alsó, a tulajdonképeni kereskedelmi tagozat, a kisebb és középső közvetlen árukereskedelemre nevel, míg a felső, a közgazdasági tagozat, a szélesebb látókört kívánó, hazánk határain túl is irányuló kereskedelemre képez megfelelő erőket és tanítási anyaga felöleli a bizományi és az értéküzletet is. Az alsó tagozat, az árukereskedelem említett fokozatain kívül, szerényebb igényű irodai alkalmazásra is nevel.

A felső keresk. iskolának csak az alsó tagozatába, illetőleg I-ső évfolyamába lehet belépni, mégpedig a közép vagy a polgári iskola legalább négy alsó osztályának sikeres elvégzése után; minden jelentkező tartozik azonban felvételi vizsgálatot tenni, melyen igazolni kell a magyar helyesírásban, a számtani alapműveletek végzésében való kellő jártasságot, ezenfelül pedig azt, hogy a jelentkező megfelelő folyóírással rendelkezik. A felvételi vizsgálat díja 50 K., mely összeget a jelentkezésnél kell lefizetni. Aki az I. évfolyamra felvétetett, de az első félév végén három vagy több tárgyból elégtelen osztályzatot vagy kevésbbé szabályszerű magaviseleti osztályzatot kap, az a második félévre fel nem vehető.

Akik az iskola felső tagozatát is elvégezték, azok — ha nem akarnak közvetlenül a gyakorlati életbe lépni — tovább foly-

tathatják tanulmányaikat a budapesti kir. magy. egyetemi közgazdaságtudományi kar kereskedelmi szakosztályán, mely az ipari és keresk. vállalatok vezető-állásaira nevel és a keresk. oktatás tanárait képz. A négy éves felső keresk. iskola növendékeit csak akkor veszi fel, ha az érettségi vizsgálatot »jeles« vagy legalább »jó« eredménnyel tették le. Tovább tanulhatnak ezen kívül a közlekedési szolgálatra képesítő tanfolyamokon és a gazdasági tanintézeteken.

A keresk. életpályán kívül alkalmazást nyerhetnek az iskola végzett tanulói a m. kir. postánál, a vasutnál, továbbá mint állampénztári, köztörvényhatósági pénztárosok és ellenőrök, mint dohány-egyedárusági kezelő tisztviselők, mint m. kir. zálogházi igazgatók, ellenőrök, könyvvezetők. Ha leteszik az államszámviteltani vizsgálatot, akkor alkalmazhatók mint főszámvevőségi és ellenőrző hivatalnokok a miniszteriumoknál, a megyéknél, a törvényhatósági joggal felruházott városoknál, pénzügyigazgatóságoknál, az állami jószágigazgatóságoknál stb.

Akik előrehaladt koruk és a gyakorlati életben való állandó elfoglaltságuk következtében az iskolát mint rendes tanulók nem látogathatják: magánvizsgálati engedélyt nyerhetnek. Az I. évfolyam tárgyaiból teendő vizsgálatra engedélyt kaphatnak olyan egyének, akik 17. életévüket betöltötték és a közép vagy a polgári iskola négy alsó osztályát, illetőleg az ipari szakiskolát sikeresen elvégezték és hitelesen igazolják, hogy a közgazdasági pályán működnek. A II., III. és IV. évf. tárgyaiból és az utóbbit követő érettségi vizsgálatra azok kaphatnak engedélyt, akik a felső keresk. iskola I., II. ill. III. évfolyamáról akár magánuton, akár mint rendes tanulók sikeres vizsgálatot tettek, a közgazd. pályán működnek és 18., 19. ill. 20. életévüket betöltötték.

Különbözeti magánvizsgálatra engedélyt kaphat, aki a középiskola nyolc osztályát, a hadapród- vagy a felső ipariskolát sikeresen elvégezte, vagy pedig tanítói oklevele van. Az ilyen jelöltek a különbözeti vizsgálat sikere után érettségi vizsgálatot tehetnek.

Különbözeti érettségi vizsgálatra olyanok kaphatnak engedélyt, akik a középiskolai érettségit tettek. Abszolutoriumot felmutató egyének a jogi és közg. ismeretekből való kérdéses alól felmentendők.

A különbözeti vizsgálat tárgyai: 1. magyar közgazdasági

irodalom, 2. gazdasági történelem, 3. jogi ismeretek, 4. közgazd. ismeretek, 5. gazd. földrajz, 6. áruismeret, 7. politikai számtan, 8. keresk. számtan, 9. könyvvitel, 10. magyar keresk. levelezés és keresk. ismeretek, 11. gyakorló iroda, 12. német ny. és kereskedelmi levelezés, 13. francia nyelv és keresk. levelezés, 14. gyorsírás, 15. gépirás.

A különbözeti érettségi vizsgálat szóbeli része kiterjed a magyar irodalomra, a jogi és közg. ismeretekre, az áruismeretre, a történelem és a földrajz gazdasági vonatkozású részeire. Írásbeli része pedig a magy. fogalmazásra (közg. tétel), a keresk. és politikai számtanra, a könyvvitelre, a magyar, a német és a francia keresk. levelezésre. A gyors- és gépirásbeli ügyességükről is tanúságot tartoznak tenni a jelöltek.

A vizsgálati engedélyért a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urhoz címzett és kellően felszerelt (a) születési, b) a legutolsó iskolai bizonyítvány, c) a folyamodó személyazonosságát és állandó lakóhelyét igazoló arcképes helyhatósági ill. erkölcsi bizonyítvány, d) a folyamodónak a közg. pályán való működését igazoló bizonyítvány) folyamodást legalább öt hónappal a vizsgálat határideje előtt annál a felső keresk. iskolánál kell benyújtani, mely a jelölt állandó lakóhelyéhez legközelebb esik. A kérvény benyújtásával egyidőben le kell fizetni a szabályszerű felvételi és a magánvizsgálati díjat, továbbá az illető intézetben megállapított évi tandíj felét. A díjakat, a felvételi díj kivételével, az intézet pénztára visszatéríti, ha a jelölt a magánvizsgálati engedélyt meg nem kapja.

Magánvizsgálatok tartatnak júniusban, (a IV. évfolyamban májusban), szeptemberben és decemberben.

Egy évben rendszerint csak egy évfolyam anyagáról lehet vizsgálatot tenni. Évfolyamok összevonásának nincs helye. Az a jelölt, aki az előző évfolyam tárgyaiból jó bizonyítványt (legfeljebb két elégséges) érdemelt, és ha megvan a kellő kora, egy félév múlva (júniusról decemberre, vagy decemberről júniusra) a következő magasabb évf. tárgyaiból vizsg. engedélyt kérhet. Aki szeptemberben tesz vizsgálatot, az csak a következő júniusra kérhet engedélyt.

Aki a vizsgálaton egy, legfeljebb két tárgyból kapott elégtelen érdemjegyet, két hónap múlva javító vizsgálatra jelentkezhetik. A javítóvizsgálatot nem lehet megismételni.

Ugy a rendes, mint a magántanulók, ha a II. évfolyam vé-

gén javító vizsgálatra utasítottak, nem léphetnek fel a III. évfolyamba, még akkor se, ha a javítóvizsgálatot sikerrel le is teszik. A tanári testület mindazoktól megtagadhatja III. évfolyamba való fellépés jogát, akiket a közg. tagozat elvégzésére alkalmasoknak nem tart. Az ilyenek egy év leforgása után, ha igazolják, hogy ezalatt a közg. pálya valamely ágazatában sikeresen működtek, kérhetik a III. évfolyamba való felvételüket.

Tudnivalók az 1921—22. iskolai évről.

A tanulók előjegyzése június hó 30. és július hó 1., 2. napjain történik meg; a tanulók felvétele és beírása pedig szept. hó 1., 2. és 3. napján d. e. 9—12-ig lesz.

Az 1921/22. iskolai évet szept. 4-én nyitjuk meg és szept. 5-én kezdetét veszi a rendes tanítás.

A felvételi vizsgálatok aug. hó 29-én, a javítóvizsgálatok pedig aug. 31-én d. e. 8 órakor kezdődnek.

A tandijmentességért csak szept. 10-ig lehet folyamodni; a később érkező folyamodások nem vehetők figyelembe.

A kellően (iskolai és legújabb keletű szegénységi bizonyítvánnyal) felszerelt folyamodást a felső kereskedelmi iskolai Gondnoksághoz kell címezni.

Aki évközben megbukik, vagy magaviseletből kev. szabályszerű érdemjegyet kap, az a tandijmentességet elveszti.

A szegény tanulókat, a meglevő készlethez képest, a Segítő-egyesület iskolai könyvekkel látja el.

A vidéki szülőknek figyelmébe ajánlja az igazgatóság, hogy gyermekeiknek csak akkor fogadjanak szállást, ha a kiszemelt szállásadó személyéről az igazgatóval értekeztek. Aki az igazgatóság beleegyezése nélkül fogad szállást, attól a felvétel megtagadható.

A tanulóifjuságot pedig a legkomolyabban figyelmezteti az igazgatóság, hogy a fegyelmi szabályokat a szünidőben is minden tekintetben tartsák meg, mert ellenkező esetben a felvételtőlük meg fogja tagadni, vagy a már megtörtént felvételt érvényteleníteni.